

《托拉·奥尔》·帕拉沙 MIKEITZ · 玛玛尔 5

כי עמך מקור חיים באורך נראה אור

因为生命的源头在你那里；
在你的光中，我们必得见光

流向诸世界的生命流注，只是在^ה那里，而非^ה的本质；以色列借着托拉、诫命（^{מצוות}，mitzvos）以及内心的自我消融（^{ביטול}，bittul），将^ה本质的光引下，使之显现；以色列也在这光中被看见。

谨以此纪念

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父亲，Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hans/torah-ohr/mikeitz/5/

核心思想

流向诸世界的生命流注，只是在הי那里，而非הי的本质；以色列借着托拉、诫命（מצוות, mitzvos）以及内心的自我消融（ביטול, bittul），将הי本质的光引下，使之显现；以色列也在这光中被看见。

每一节依次为：希伯来文、译文，以及金线下方的简短解释。希伯来文中的小号数字是文末注释的编号。

玛玛尔概要

这篇 maamar 就经文“因为生命的源头在你那里；在你的光中，我们必得见光”提出两个问题：“我们必得见光”有哪两种解释？经文为何说“在你那里”，而不说“你就是”？maamar 借着撒迦利亚（זכריה）的金灯台来回答；灯台是以色列灵魂的源头，它的七盏灯是神圣的属性，从上方照耀每一个犹太人；它们由管道供给，管道又从愈来愈高的层级引来光，一切都借着“黄金”——左侧——引下。高居至高之处的הי甚至超越智慧（חכמה, Chochmah）和慈爱（חסד, Chesed），因此进入诸世界，对祂而言是一种降卑。从祂的崇高来看，一切都如同虚无；在流亡中，列国占上风，而祂的治理仿佛沉睡。从“天上”观看，借着托拉，以色列显得伟大，犹如清晰镜中的物体。天与地、托拉与祈祷促成这番降卑；当诫命以炽热的爱和仆人的自我消融来履行时，这降卑便发生了，而托拉与诫命的根源——两棵橄榄树——唤起了这份心志。因此，生命的源头只是在הי那里；祂的光借着托拉与诫命显现，以色列也在其中被看见。

提纲

- 1 两个问题与金灯台** 11-2
“我们必得见光”的两种解释，以及“在你那里”这一说法所引出的问题；灯台是以色列灵魂的源头，它的灯和管道象征从上方而来的光，一切都借着黄金——左侧——引下。
- 2 高居至高之处的הי自我降卑** 13-4
הי超越智慧与慈爱，因此祂进入诸世界是一种降卑；这降卑借着托拉与诫命——君王的肢体——而发生，并由由下而起的激发（אתערוטא דלתתא, isarusa dilesata）引发。
- 3 崇高、流亡与沉睡** 15-7
从הי的崇高来看，所有世界都如同虚无：列国从中汲取生命力，而祂的治理仿佛沉睡；祈祷“醒来！”祈求祂的本质借着托拉与诫命显现。
- 4 从天上观看：以色列借着托拉被看见** 18-9
借着托拉，以色列显得伟大，犹如清晰镜中的物体；诫命需要内心炽热的渴望，而这渴望由沉思הי超越一切且不受改变所点燃。
- 5 冠冕、仆人与降卑的缘由** 110-14
灯台的杯盏是王权（מלכות, Malchus）的冠冕；真正的事奉是超越理性地接受הי的王权；天与地、托拉与祈祷，以及痛苦的呼喊，将无限之光（אור אין סוף, Or Ein Sof）引下。

托拉与诫命的根源唤起灵魂炽热的渴望；生命的源头只是在^ה那里，祂的光借着托拉与诫命显现，以色列也在其中被看见。

核 心 概 念

由上而来的激发（אתערותא דלעילא, isarusa dileila）

אתערותא דלעילא

未经下方触发而赐下的神圣之光。此处指灯台的七盏灯，它们从上方照耀每一个犹太人，甚至恶人，作为一种普遍包围的光。

环绕一切世界的光（סובב כל עלמין, sovev kol almin）

与充满一切世界的光（ממלא כל עלמין, memalei kol almin）

סובב כל עלמין / ממלא כל עלמין

高于诸世界的光与存在于诸世界之内之光；将光从前者引入后者，就是由高处流向低处的“水”，对^ה而言是一种降卑。

黄金，左侧 זהב / שמאל

黄金象征克制（גבורה, Gevurah），也象征内心炽热的爱与敬畏（אהבה ויראה, ahavah v'yirah）；从最高层级引下的一切流注都经由此而来。

君王的肢体 רמ"ח אברין דמלכא

248条积极诫命与无限之光相联合，如同肢体与灵魂相连；因此，借着它们，祂的光披覆于^{חכמה}与^{חסד}之中。

意愿的自我消融（ביטול רצון, bittul ratzon）

ביטול רצון

仆人超越理性地接受^ה的王权；这使^ה成为王，制伏另一面（סטרא אחרא, sitra achra），并将无限之光引下。

天与地 שמים וארץ

书面托拉与口传托拉，或托拉与祈祷：这是^ה自我降卑而进入的所在，也是促使祂如此降下的途径。

两个问题与金灯台

1 כי עמך מקור חיים^{1,2} באורך נראה אור. הנה מ"ש נראה אור יש בו ב' פירושים.³

“因为生命的源头与你同在；在你的光中，我们看见光。”现在，文中“נראה אור” (nir'eh or) 这几个字有两种解释。

这篇讲论以大卫王的诗句开篇，指出生命的源头与 **ה'** 同在，并说“在你的光中 **אור נראה**”。**נראה** 既可以理解为“将被看见”，也可以理解为“我们将看见”；整篇讲论将说明这两种读法都成立。

הא' הוא כפשוטו שהאור נראה ומתגלה. והב' לשון רבים מדברים בעדם כלומר אנחנו נראה את האור.

第一种是按字面解释：光被看见（**נראה**），并显现出来。第二种则是把它读作复数，即说话者以自身为主语；也就是说，我们将看见（**נראה**）这光。

按一种读法，光变得可见；按另一种读法，**נראה** 是第一人称复数，于是大卫王代表以色列说：“我们”将是看见这光的人。中间的雷贝（אדמו"ר האמצעי）在这篇讲论的记录中（Sefer HaMaamarim（ספר המאמרים）5563, p. 59）解释了两者的区别：从光中看见光，就像隔着屏幕看东西；而“我们将看见这光”，则是看见光本身，这远为殊胜。

ולהבין זה גם להבין מהו כי עמך מקור חיים ולא כתיב כי אתה.

要理解这一点，[我们]还要理解“因为生命的源头与你同在”是什么意思，以及为什么经文没有写“因为你就是”。

阿尔特雷贝（אדמו"ר הזקן）又提出第二个问题：为什么经文说生命的源头“与你同在”，而不直接说“你就是生命的源头”？这样的措辞暗示，生命的源头是与 **ה'** 本体有所区别的某种存在；最后一段将回到这一点。

כי הנה כתיב^{4,5} (זכריה ד) ראיתי והנה מנורת זהב כולה וגולה על ראשה⁶ ושבעה נרתיה עליה שבעה

ושבעה מוצקות לנרות אשר על ראשה ושנים זיתים עליה.⁷

因为经上写着（《撒迦利亚书》4）：“我看见了，看哪，一座全金的灯台，顶上有一个油碗；其上有七盏灯，灯台顶上的灯有七根、七根导管，还有两棵橄榄树在它上面。”

为回答这个问题，讲论转向撒迦利亚（זכריה）的异象：一座顶上有油碗的金灯台、七盏灯、为灯供油的导管，以及旁边的两棵橄榄树。中间的雷贝在讲论的记录中明确指出两者的关联：要理解“光”是什么，就把以色列的灵魂整体比作一座灯台。拉希（רש"י）解释说，**גולה**（gulah）是盛油的圆碗，并以约书亚记15:19中的泉眼（גולות, gulos）作比；讲论稍后会把它解读为冠冕。

וביאור הדבר כי הנה ענין המנורה הוא כמ"ש זה דבר⁸ ה' אל זרובבל. כלומר שהמנורה הוא בחי' דבר ה' הוא בחי' כנ"י [כנסת ישראל] מקור נשמות ישראל

对此事的解释是：灯台的含义，正如经上所写：“这是 הוי (Havayah) 对所罗巴伯 (זרובבל) 所说的话。”也就是说，灯台属于“ה'的话语”这一层面；这就是以色列会众 (כנסת ישראל, Knesses Yisrael) 这一层面，即以色列灵魂的源头。

天使向撒迦利亚解释异象时说，这是 ה'对所罗巴伯的话。阿尔特雷贝把“ה'的话语”解读为王权 (מלכות, Malchus)；王权也称为以色列会众，即所有犹太灵魂由之而出的共同根源。因此，灯台象征以色列灵魂的源头。

ושבעה נרותיה הם ז' מדות עליונות אהוי"ר [אהבה ויראה] והתפארות כו' שמאירים מלמעלה בכל נפש מישראל בבחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שאפ"י [שאפילו] ברשע שורה עליו מלמעלה בבחי' מקיף

它的七盏灯，就是上层的七种情感属性 (מדות, middos)：爱与敬畏 (אהבה ויראה, ahavah v'yirah)、荣美等等。它们以由上而来的激发 (אתערותא דלעילא, isarus dileila) 的方式，从上方照耀以色列的每一个灵魂；因此，即使在恶人身上，这光也从上方以环绕的方式 (מקיף, makif) 临在。

七盏灯是 ה'的七种情感属性——爱、敬畏、荣美等——它们作为从上方赐予的恩典，照耀每一位犹太人，并非个人努力所换来的奖赏。由于这光只是以环绕之光的方式临在于人，它甚至也临在于恶人身上。

ולכן כתיב עליה שבבחי' זו שהוא בבחי' השראה מלמעלה בבחי' מקיף כולם שוים לטובה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אכל בי עשרה שכינתא שריא וכמ"ש בתניא.^{9,10}

因此经文写“在它上面”：在这一层面，即从上方以环绕的方式临在这一层面，所有人都同样得益；正如我们的贤人（愿他们的纪念蒙福）所说：“凡有十人聚坐之处，临在 (שכינה, Shechinah) 便安住。”正如《Tanya》(תניא) 中所解释的那样。

“在它上面”一语表明，灯是从上方照耀、环绕着灯台的；在这一层面，每个犹太人都同样蒙益，正如塔木德所说，临在会安住于任何十人聚集之处。《Tanya》第11章中，阿尔特雷贝解释说，即使一个人恶到善的一面已离开他，他源于 ה'的灵魂 (נפש האלקית, nefesh Elohis) 仍从上方以环绕的方式临在于他；因此贤人说，凡有十人聚坐之处，临在便安住。

2 ושבעה ושבעה מוצקות¹¹ הם בחי' המשכות ממדריגות עליונות מבחינת סוכ"ע לאתעדל"ע [לאתערותא

דלעילא] זו. וכמה דרגין דא לעילא מן דא עד רום המעלות וכולם הם בחי' שבעה שבעה. וזהו לנרות אשר על ראשה.

而“七根又七根的导管”，就是从更高层面引下的光流：从环绕一切世界的光（סובב כל עלמין, sovev kol almin）这一层面，引至由上而来的激发（אתערותא דלעילא, isarusa dileila）。层级有许多，一个高于一个，直至最高之处；它们全都属于“七[与]七”这一序列。这就是“给其顶端的灯盏”[的含义]。

供给灯盏的导管，是把光从越来越高的层面引下的通道，直至环绕一切世界的光，并引入由上而来的恩赐，使之照耀每一位犹太人。每一个更高层面都重复七的模式，因此异象所示的灯盏，是由那些本身处在“其顶端”的层面所供给的。

והנה כתיב מנורת זהב כולה שכל המשכות מלעילא לעילא מריש כל דרגין הוא ע"י בחי' זהב שהוא

בחי' שמאל כמ"ש מצפון זהב יאתה על אלוה נורא הוד:^{12, 13}

如今经文写道：“灯台全是金的”：每一次引下，都是从最高之处、从一切层级之首而来，并且是借着金这一层面；金属于左侧，正如经文所写：“金子从北方而来；可畏的荣光临于 ה'。”

灯台“全是金的”；在卡巴拉中，金属于左侧，即克制（גבורה, Gevurah）这一层面。阿德莫尔·哈扎肯指出，每一次从最高层面引下，都是借着这一特质；他并引用约伯的经文，将金与北方——左侧所属的方向——联系起来。

第2节 · 113-4

高居至高之处的 ה'自我降卑

3 והענין כי הנה כתיב¹⁴ המגביהי לשבת¹⁵ המשפילי לראות בשמים ובארץ^{16, 17}

事情[是这样]。经文说：“那位高居于上、屈身观看天与地的。”

阿尔特雷贝从《诗篇》引来一句经文，赞颂 ה' 高居于上，却屈身观看天与地。

שמים פי' שם מים דהיינו בחינת מים שהוא בחינת המשכה ממקום גבוה מסוכ"ע למקום נמוך להיות

בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והוא בחינת השפלה וירידה אצלו ית'.

“天”（שמים, shamayim）意为“那里有水”（שם מים, sham mayim），即水这一层面（בחינה, bechinah）；水代表从高处、从环绕一切世界的光（סובב כל עלמין, sovev kol almin）那里，向低处引下的流注，使之成为充满一切世界的光（ממלא כל עלמין, memalei kol almin）这一层面；对祂而言，这是一种屈尊和下降。

他把 shamayim（天）读作 sham mayim，即“那里有水”。水从高处流向低处，因此“水”象征着从环绕的光——它高于诸世界——引下的光，进入充满一切世界、并进入诸世界之中的光。对 ה'而言，这是屈尊。

ופי' בשמים ובארץ (בבית"ן הנוספין) מתפרש לשני ענינים.

“在天上和地上”（带有两个附加的 ב (beis) 字母）可以有两种解释。

希伯来语经文说的是“察看 ba-shamayim u-va-aretz”；附加的字母 ב 可以表示“在……之中”，也可以表示“借着”。因此，这些词可以有两种读法。

הא' שהוא משפיל א"ע [את עצמו] כביכול לראות תוך השמים ותוך הארץ.

第一种：祂屈尊，仿佛如此，察看天中和地中。

第一种读法把字母 ב 理解为“在……之中”：ה' 屈尊察看天和地。

והב' כלומר שע"י בחינת שמים וארץ משפיל א"ע [את עצמו] שהם הם הגורמים לבחי' ירידה והשפלה זו.

第二种，也就是说：借着天与地这一层面，祂屈尊；因为天与地本身正是造成这一下降和屈尊的原因。

第二种读法把字母 ב 理解为“借着”：天与地正是促成 ה' 屈尊的原因。“天与地”在这一意义上指什么，本篇讲章（מאמר, maamar）稍后会加以解释。

וביאור הענין כי פי' המגביהי לשבת אין ר"ל [רוצה לומר] שהוא ית' גבוה בבחינת מקום שהרי הנה מקום

אתי¹⁸ כתיב והוא ית' מקומו של עולם¹⁹ כו'. אלא פי' גבוה במעלה ועילוי אחר עילוי עד אין קץ

ותכלית שהוא קדוש ומובדל מגדר עלמין

论述如下：“那位高居于上”并不是说祂在空间位置上高高在上；因为经文写道：“看哪，有一处与我同在”，而祂是世界所处的所在，等等。这里的“高”，是指地位崇高，层层升高，直至无穷无尽；祂神圣而超脱于诸世界的范畴之外。

ה' “高居于上”不能理解为空间上的高度：祂对摩西（משה）说：“看哪，有一处与我同在”；米德拉什据此推知，祂是世界所处的所在，并不受世界所容纳。祂的崇高指的是地位：祂超越每一个层级，没有限量；祂神圣而超脱于整个世界范畴之外。

כי כלם בחכמה עשית²⁰ ועולם חסד יבנה²¹ והוא ית' רם ונשא ממדרגת חכמה עילאה וחסד עליון ואין

להם ערוך אליו ית' כלל וכדכתיב לך ה' הגדולה כו' שמדת הגדולה היא בטילה אליו ואין עולה בשם

גדולה כלל.

因为“你以智慧（חכמה, Chochmah）造了这一切”，而“世界由慈爱（חסד, Chesed）建成”；祂崇高而超越超上智慧和超上慈爱的层级，它们与祂无可比之处。正如经文所说：“ה' (Havayah) 啊，伟大属于你……”伟大这一属性在祂面前处于自我消融的状态，根本不能称作“伟大”。

诸世界由智慧创造，并由慈爱建成，正如《诗篇》的两句经文所说；而 ה' 甚至超越超上的智慧和慈爱，完全无法与之相比。大卫（דוד）所说“ה'啊，伟大属于你”中的“伟大”（gedulah，即慈爱的属性），在祂面前也处于自我消融的状态，根本不配称作“伟大”。

וכן בחינת חכמה נחשבת לגבי הקב"ה כעשיי [כעשיה] גשמית כמ"ש כולם בחכמה עשית

同样，相对于圣者，愿其受称颂（ה"קב, Kudsha Brich Hu），智慧这一层面也被视作如同物质性的制作（עשיה, asiyah）；正如经文所说：“你以智慧造了（עשית, asisa）这一切。”

即使是最高的智慧，对 ה'而言也如同物质性的制作：经文说祂以智慧“造了”万物，所用的正是表示物质行动（asiyah）的词。

אלא מה שמתלבש אור א"ס ב"ה בחכמה וחסד ומתפשט תוך עלמין הוא בחינת ירידה והשפלה

גדולה.²²

毋宁说，无限之光（אור אין סוף, Or Ein Sof），愿祂受称颂，披戴于智慧（חכמה, Chochmah）与慈爱（חסד, Chesed）之中，并在诸世界中展开，这乃是一种极大的下降与屈尊。

因此，当无限之光披戴于智慧与慈爱之中，并扩展到诸世界时，这对祂而言是极大的下降。

4 והנה בחינת התלבשות זו היא בבחינת תורה ומצות. וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] הקב"ה מגיה

תפילין הקב"ה מתפלל^{23,24} ואמרו מלמד שנתעטף הקב"ה²⁵ כו'. ואמרו ג' ראשונות יושב ועוסק

בתורה²⁶ כו'.

如今，这种披戴是借着托拉（תורה, Torah）和诫命（מצות, mitzvos）而实现的。正如我们的先贤——愿其记忆蒙福——所说：“קב"ה (Kudsha Brich Hu, 意为「圣者，愿祂受颂赞」) 穿上经匣（תפילין, tefillin）”；“קב"ה 祈祷”；他们又说：“这教导我们，קב"ה……披上祈祷披巾（טלית, tallis）……”等等。他们还说：“[在]最初三个[小时]，祂坐着研习托拉……”等等。

ה'之光借着托拉和 מצות 披戴于智慧（חכמה, Chochmah）与慈爱（חסד, Chesed）之中。塔木德描述 ה'穿上经匣、祈祷、披上祈祷披巾并研习托拉；这表明，在上界，מצות 存在为 ה'之光本身的衣裳。

וכן עד"ז כל המצות. וזהו אשר קדשנו במצותיו במצותיו דייקא שהמצות רמ"ח פקודין הן רמ"ח

אברין דמלכא²⁷

同样，所有 מצות 也都是如此。这就是“祂以祂的 מצות 使我们成圣”[所表达的意思]：“祂的 מצות”这一说法是特意如此，因为这些诫命——二百四十八条命令——就是君王的二百四十八个肢体。

祝福词说“祂以祂的 מצות 使我们成圣”，特别强调这些 מצות 属于祂。《Tikkunei Zohar》（תיקוני זוהר）教导说，二百四十八条积极诫命就是君王的二百四十八个“肢体”。

כלומר כמו למשל אבר הגשמי שהוא בטל ומתאחד עם החיות הרוחני השוכן בקרבו כך כל המצות הם
בטלים ומתאחדים באור א"ס ב"ה ממש

也就是说，例如，肉身的肢体处于自我消融（ביטול, bittul）的状态，并与驻在其中的属灵生命力合一；同样，所有 מצות 都处于 ביטול 的状态，并与无限之光（אור אין סוף, Or Ein Sof）本身合一；愿其受称颂。

肉身的肢体没有自己的意愿，完全与赋予它生命的灵魂合一。同样，מצות 也完全与无限之光本身合一。

ובהם ועל ידיהם נמשך גילוי אור א"ס ב"ה להתלבש בבחי' חכמה וחסד וקדשנו שבאתעדל"ת
[שבאתערותא דלתתא] בעשיית האדם מצות ה' גורם אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] ורוח אייתי רוח ואמשיך
רוח²⁸ כו':

并且，借着它们、通过它们，无限之光的显现被引下，披戴于 חכמה 与 חסד 的层面中。“祂使我们成圣”是指：由下而起的激发（אתערותא דלתתא, isarusa dilesata）——当人履行 ה' 的 מצות 时——引发由上而来的激发（אתערותא דלעילא, isarusa dileila）；“灵引来灵，又引出灵……”等等。

借着 מצות，无限之光被引下，进入 חכמה 与 חסד。人在下界履行一项诫命（מצוה, mitzvah），便会在上界引发回应；《Zohar》（זהר）以“灵引来灵，又引出灵”来表达这一点。

第3节 · 15-7

崇高、流亡与沉睡

5 וזהו הבט²⁹ משמים וראה³⁰ והשקיפה ממעון קדשך³¹ מן השמים וברך את עמך את ישראל.

这就是[「从天上垂看并观看」以及「从你的圣所、从天上垂看，并赐福给你的子民以色列」]的含义。

两节经文都祈求 ה' 「从天上垂看」，第二节还祈求祂赐福给以色列。阿尔特·雷贝（אדמו"ר הזקן）将解释，为何祝福有赖于 ה' 「从天上」垂看；他首先解释 ה' 的崇高。

כי הנה כתיב רם על כל גוים³² ה' שהעכו"ם [שהעובדי כוכבים ומזלות] מקבלים חיות³³ מצד רוממות ה'
והתנשאותו בעצמותו כביכול שהוא מצד עצמותו ומהותו רם ונשא מגדר עלמין עליונים ותחתונים ואין
להם יחוס ושייכות אליו כלל

因为经上写道：「הוי' (Havayah) 高于万国」：偶像崇拜的列国从 ה' 的崇高以及祂在自身本体中的尊高这一方面领受生命力；也就是说，可以说，就祂自身的本质与存在而言，祂超越并高举于诸世界——上界与下界——的界限之上，而列国与祂毫无关系、毫无关联。

「ה' 高于万国」：经文把万国与 ה' 的崇高联系起来。在这一教导中，列国从 ה' 完全超越诸世界、而列国与祂毫无关系的那个层面汲取生命力；在那里，一切世界在祂面前都如虚无，因此感受不到它们之间的任何区别。

ומזה נמשך ממשלת העכו"ם [העובדי כוכבים ומזלות] על ישראל בזמן הגלות גוים מרקדין בהיכלו³⁴ כו'. כי שממית בידים תתפש³⁵ והיא בהיכלי מלך שאינו תופס מקום כלל.

由此便产生了流亡时期偶像崇拜的列国对以色列的统治，[正如所说，]「列国在祂的圣殿中舞蹈」，等等。因为「蜘蛛用手抓住（תתפש，tesapes），却身处君王的宫殿」，因为它全然不占据（תופס，tofes）任何位置。

列国在流亡时期对以色列的权势，源自这一层面。塔木德（Yoma 69b，Kehot注释指向此处）讲述，耶利米看到列国在 ה' 的圣殿中纵情欢庆，便不再称祂为「可畏」。关于蜘蛛的经文借助双关来解读：它「抓住」（tesapes），却不「占据」（tofes）任何位置，所以即使在君王的宫殿中，它也不会被排斥出去，因为它被视为虚无。

6 וכך כל העולמות עליונים ותחתונים כולא כלא ממש חשיבני קמי קוב"ה [קודשא בריך הוא] וכדכתיב כי נשגב שמו לבדו^{36, 37} רק הודו וזיוו והארתו על ארץ ושמים.

因此，所有上界与下界的世界，在 קב"ה (Kudsha Brich Hu，意为「圣者，愿祂受颂赞」) 面前，都确实被视为虚无不有，正如经上所说：「唯有祂的名高超」；只有「祂的荣耀」、祂的光辉和光照，[是]「在地与天上。」

所有世界在 ה' 面前都如同虚无。经文「唯有祂的名高超；祂的荣耀在地与天上」意指，只有祂的一线光辉与诸世界相关，而祂自己超越诸世界，高高在上。《Sefer HaMaamarim (ספר המאמרים)》5629年版的一条注释补充说，即使称为「高超」的层面，也就是环绕一切世界的光 (סובב כל עלמין，sovev kol almin)，也只是「祂的名」。

וזהו כד סליק קוב"ה [קודשא בריך הוא] לעילא כו'. ר"ל [רוצה לומר] שנסתלק החיות מההארה למעלה מעלה לבחי' עצמותו ומהותו

这就是「当圣者，愿其受称颂升至高处」等等的意义。也就是说，生命力从那光辉中撤回，远远地向上，直至祂本质与本体的层面。

「当圣者，愿其受称颂升至高处」这句话，被理解为生命力从那一光辉中撤回，回到 ה' 自身的本质。

ואזי העולמות אינם תופסים מקום כלל והנהגת העולמות הוא בבחי' שינה³⁸ כביכול כאדם הישן שנסתלק שכלו מהכלי שהוא הגוף למקורו ושרשו ולא נשאר כ"א כח הדמיון שהוא רשימו כו'.

于是，诸世界全然不占有任何地位；世界的治理仿佛处于睡眠之中，如同一个睡着的人，其理智从它的器皿——身体——中撤回，回到自己的源头与根源，只留下想象力；这想象力就是印痕（רשימו，reshimu），等等。

此时，诸世界毫无分量，而 ה' 对它们的治理仿佛睡眠。人在睡眠中，理智离开身体而回到自己的源头，只剩下想象力——一道微弱的痕迹；同样，也只留下 ה' 之光的一道微弱印痕来引导诸世界。

7 ולכן כתיב ויקץ כישן³⁹ ה' וכתוב עורה למה תישן⁴⁰ ה' שיהיה גילוי אור א"ס ב"ה בחכמה וחסד בבחינת עצמותו ומהותו ית' בכבודו ובעצמו ויאר פניו⁴¹ פנימיות רצונו כו'. והיינו ע"י המשכת התומ"צ [התורה ומצות].

因此经上写道：“**ה'如同沉睡者醒来**”，又写道：“**醒来吧！ה'啊，你为何沉睡？**”——愿无限之光（אור אין סוף, Or Ein Sof），愿祂蒙福，在智慧（חכמה, Chochmah）和慈爱（חסד, Chesed）中显现，达到祂本质与存在的层面；愿祂以自己的荣耀、以自身亲自显现，并“**使祂的面容（פניו, panav）发光**”——这指祂意愿的内在层面（פנימיות, pnimiyus），等等。这乃是通过引下妥拉（תורה, Torah）和诫命（מצות, mitzvos）而实现的。

“**ה'如同沉睡者醒来**”和“**醒来吧！你为何沉睡？**”这两节经文祈求 ה'的治理不再如同沉睡，而是使祂的本质在智慧和慈爱中显现，并照耀出祂意愿的内在层面。这一苏醒，是通过妥拉和诫命引下光而促成的。

第4节 · 18-9

从天上观看：以色列借着托拉被看见

8 וזהו הבט משמים וראה והשקיפה ממעון קדשך⁴² מן השמים שם מים^{43,44} שהיא בחי' התורה שנמשלה למים⁴⁵ ואזי וברך את עמך את ישראל

这就是[“从天上俯看并观看”]以及“从你圣洁的居所，从天上俯看”的含义：[“天”（שמים, shamayim）]又可拆读为“那里有水”（שם מים, sham mayim）；水正是托拉的层面，因为托拉被比作水。于是便有“赐福给你的子民以色列”。

现在，阿尔特·雷贝（אדמו"ר הזקן）回答了为何以色列蒙福取决于 ה'“从天上”观看。שם מים又被读作 שם מים，即“那里有水”；水是托拉的象征。因此，ה'“从天上”观看，意即透过托拉观看。在 Sefer HaMaamarim（ספר המאמרים）5708 年所载的这一段版本中，作为证据引用的是经文：“喂，凡口渴的人，都来取水。”这里指的是托拉。

כי ע"י בחינה זו נהי' [נהיה] אנחנו עם בני ישראל נתראים לפניו לדבר חשוב⁴⁶ שכל עיקר ההשגה והגילוי הוא ע"י התורה

因为借着这一层面，我们以色列子民将在祂面前显为重要；一切领悟与显明的根本，全都借着托拉而实现；

当 ה'透过托拉观看世界时，以色列在祂面前便显得真正重要；这与从祂崇高的视角来看、万物皆如虚无的情形不同。这是因为，对 ה'的一切领悟与显明都借着托拉而实现。

והתורה היא אצלנו בהתגלות וזהו נפתחו השמים⁴⁷ ואראה מראות אלקים בחינת אספקלריא המאירה שע"י בחי' שמים.

而托拉在我们这里是显明的。这就是[“诸天开启了，我看见了 אלקים (Elokim) 的异象”]的含义：这属于明亮清澈的镜面（אספקלריא המאירה, aspaklaria hame'irah）这一层面，它是借着“天”这一层面而有的。

托拉向我们显露出来，并被赐给了我们。以西结所说的“诸天开启了，我看见了 אלקים (Elokim) 的异象”，描述的是预言中明亮清澈的镜面；阿尔特·雷贝把这种清晰与“天”相联系，也就是与托拉相联系。

הנה מתראה לפניו כביכול כאלו עד"מ רואה במראה המאירה שהיא מכלי זכוכית שע"י המראה נראה הדבר שרואין בה לדבר גדול יותר ומשובח יותר ממה שרואין אותה כך בלא מראה.

[以色列]在祂面前显现，仿佛——打个比方——人照着一面明亮的玻璃镜观看：透过镜子，镜中所见之物显得比不借助镜子直接看时更大、更精美。

一面优质的玻璃镜，能使镜中所见之物看起来比肉眼直接所见更大、更精美。这个比喻为接下来要说明的观点作铺垫：透过托拉观看时，以色列看起来是怎样的。

כך ע"י הבטה והשקפה בבחי' התורה שם נראים לפניו ישראל שהם מקיימי' התורה בבחי' שבח וגדולה.

同样，借着透过托拉观看和凝视，以色列——那些遵行托拉的人——便在那里显现在祂面前，显得可赞美而尊大。

透过以色列所遵行的托拉观看时，以色列在祂面前显得可赞美而尊大。托拉如同那面镜子，使以色列在祂眼中的价值显得更大。

וזהו ומי כעמך ישראל⁴⁸ גוי אחד בארץ פי' שהם ממשיכים להיות שורה ומתגלה בחי' הוי"ה אחד שיהיה שורה בארץ התחתונה.

这就是[“谁能像你的子民以色列，他们是地上的一个民族”]的含义：他们将“הוי (Havayah) 是独一的”这一层面引到下界，使其安驻并显明，从而安驻于下方的大地。

“谁能像你的子民以色列，他们是地上的一个民族”这节经文，被解读为描述以色列的使命：将 Havayah 的独一性引下，使其安驻并显明于最低处的大地。以色列之所以是“一个民族”，是因为他们把 ה' 的独一性带入世界。

9 והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מצות צריכות כוונה⁴⁹ היינו כוונת הלב רעותא דלבא להמשיך

אא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממקורא דכולא שיומשך ויתגלה בבחי' חכמ' [חכמה] וחסד.

我们的圣贤曾说：「诫命（מצות, mitzvos）需要意向。」这指的是心中的意向，也就是心之意愿（רעותא דלבא, re'usa d'liba）：从万有之源将无限之光（אור אין סוף, Or Ein Sof），祂当受祝福，引下，使之被引下并显现在智慧（חכמה, Chochmah）与慈爱（חסד, Chesed）的层面。

圣贤关于诫命需要意向的规定，在此被解释为：心中渴望将无限之光从其源头引下，进入智慧与慈爱的层面。诫命是通道；心中的渴望推动光沿着通道运行。

וזהו בחי' הזהב שהזהב הוא מנוצץ כעין ניצוצי וגחלי אש לוחשות. וכך צריך להיות בחי' רעותא דלבא

ברשפי אש האהבה.⁵⁰

这就是金的层面：金闪烁如火花和灼亮的火炭。同样，心之意愿也必须如此，燃烧着爱的火焰。

这也就是灯台以金制成的缘故：金闪烁如发亮的余烬。同样，人履行诫命时，心中的意愿也应燃烧着爱的火焰。

והיינו כשיקיים מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] בכל יום⁵¹ יהיו בעיניך כחדשים. דהיינו כשישים אל

לבו ויתבונן במוחו ושכלו מ"ש אני ראשון ואני אחרון.⁵² ואני הוי"ה לא שניתי⁵³ ואתה הוא קודם

שנברא העולם כו'.

这就是实践圣贤所说的话：「每天都应当在你眼中如同新的一样。」也就是说，当他铭记于心，并以心智和理智思量经文所说的：「我是第一位，也是最后一位；我——הי (Havayah) ——并未改变；而你在世界被创造之前也是[同一位]」，等等。

当人实践圣贤所教导的、每天都要把经文视为新的一样时，这火焰便会燃起：他思量 הי 是「第一位，也是最后一位」，祂「并未改变」，而且在世界被创造之前，祂也是同一位。世界并未给祂增添任何东西。

וזהו פי' הא' של בשמים ובארץ דהיינו שמשפיל א"ע [את עצמן] לתוך בחינת שמים וארץ:

这就是「在天上和地上」的第一种解释：祂将自己降至天与地的层面。

这是对「祂降低自己来看顾天与地」的第一种解释：既然创造并未使 הי 有任何改变，心中那炽烈、将祂的光引入天与地的渴望，便引动祂自降而进入其中。

冠冕、仆人与降卑的缘故

10 וביאור פי' הב' שבחינת שמים וארץ הוא הגורם ההשפלה יובן עם מ"ש וגלה על ראשה⁵⁴ שפי' גולה

הוא מלשון גולת הכותרת⁵⁵ שהיא בחי' כתר למעלה מן הראש. והיינו בחי' כתר מלכות עטרת תפארת.

至于第二种解释——天与地这一层面导致了降尊——可从经文“其顶上有碗形饰物（גלה, gulah）”来理解。gulah一词源自“柱头冠饰”（גולת הכותרת, gulas hakoseres）这一说法，指位于头部之上的冠冕这一层面。这就是王权（מלכות, Malchus）的冠冕（כתר, Keser），即王权之冠，也是荣美（תפארת, Tiferes）之冠。

第二种解读认为，天与地导致 ה' 屈尊；这一点可从撒迦利亚（זכריה）灯台上“其顶上的碗形饰物”一语来理解。gulah被解作柱头的圆形冠饰，是位于头部之上的冠冕：王权之冠，即荣美之冠。在《Likkutei Torah（לקוטי תורה）》的《Shir HaShirim（שיר השירים）》中，阿尔特雷贝（אדמו"ר הזקן）提到这段经文，并解释说，在“我们要实行”和“我们要听从”中对意愿的自我消融，被称为冠冕。

11 והענין כי זה כלל גדול בעבודת ה' שהעבודה שמצד הרצון והבחירה שמחמת השגת המשכילים קרבת

אלקים כי טוב אין זו נק' בשם עבודת עבד

至于其中的道理[是这样]：侍奉 ה' 有一项重大原则：若侍奉出于自己的意愿和选择，源于有思想者领悟到“亲近 אלקים（Elokim）是美善”，那么这种侍奉就不称为“仆人的侍奉”。

出于一个人自己的理解而有的侍奉——因为他领悟到“亲近 אלקים（Elokim）是美善”（诗篇73篇中的话）——还不算仆人的侍奉。它仍然立足于他自己的意愿和推理。

כי עיקר העבודה היא לקבל עליו עול מ"ש שהיא למעלה מן הטעם והדעת המושג וכמ"ש שום תשים

עליך מלך⁵⁶

因为侍奉的根本，在于接受天上王权之轭；这超越可理解的理性与知识，正如经上所写：“你务要在自己之上立一位王。”

侍奉的核心，是在理性之外接受 ה' 的王权，正如妥拉所命令的：“你务要在自己之上立一位王。”

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בטל רצונך מפני רצונו^{57,58} שיהיה לו ביטול רצון וכאלו אין לו

רצון אחר כלל רק לקיים מה שמצוה עליו השי"ת [השם יתברך] ובקבל' [ובקבלה] זו אתכפיי' [אתכפיא] סט"א

[סטרא אחרא]⁵⁹ ואסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] כו'.

又如我们的圣贤所说：“在祂的意愿面前消融你的意愿。”这意味着意愿上的自我消融，仿佛他全无别的意愿，只愿履行 ה' 所命令他的事。借着这样的接受，另一面（סטרא אחרא, sitra achra）[即与圣洁相对的一面]便被制服，圣者，愿其受称颂的荣耀也随之升腾，等等。

《米示拿》中的“在祂的意愿面前消融你的意愿”，意思是除了做 ה' 所命令的事以外，自己别无意愿。这样的接受会制服另一面（סטרא אחרא），从而使 ה' 的荣耀升腾，正如《Zohar》（זהר）所教导的。

12 וזהו ברוך אתה הוי"ה אמ"ה [אלקינו מלך העולם] שנמשך להיות בחי' מלכותו על העולם מחמת ביטול רצון

להיות עבד לו. ואזי נמשך מלמעלה להיות בחי' מלך כי אין מלך בלא עם.⁶⁰

这就是「你是受祝福的，**הוי**，我们的**אלקים**，世界之王」[这句话的含义]：祂对世界的王权这一层面得以引下，是由于人自我消融其意愿，成为祂的仆人。于是，王者这一层面便从上方引下，因为无民众便无王。

祝福中的「世界之王」表达了**הי**的王权；这王权是藉着人将自己的意愿消融、成为祂的仆人而实现的：无民众便无王。在《Likutei Torah》（לקוטי תורה）Va'eschanan（ואתחנן）一篇中（正如Kehot注释所引），「民众」（עם，am）一词源自「晦暗」（עמימות，omemus）：它指一个独立存在者，然而仍全然放下自己的意愿；若没有这种自我消融，任何事情都根本不能称为事奉。

וזהו כי לי בני⁶¹ ישראל עבדים פירושו שע"י שיהיו בבחי' עבדים אזי יהיו לי ואזי יומשך גילוי אור

א"ס ב"ה ממקורא דכולא.

这就是「因为以色列子民是事奉我的仆人」[这句话的含义]：他们处于仆人的状态，便会成为「属于我」的；于是，无限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof），愿其受称颂，便从万有之源引下。

「以色列子民是事奉我的仆人」应按因果关系来理解：他们藉着成为仆人而成为「属于我」的；由此，אור אין סוף便从万有之源显现。

13 וזהו המשפילי לראות בשמים ובארץ⁶² פי' שע"י בחי' שמים וארץ שהם בחי' תושב"כ [תורה שבכתב]

ותורה שבע"פ [שבעל פה]

这就是[“祂屈尊俯察诸天与大地”]的意思：也就是说，借着天与地这一层面——它们就是书面妥拉与口传妥拉，

现在应用第二种解读：“天与地”指书面妥拉与口传妥拉；正是它们使**הי**屈尊而临。

ופעמים שהם נקראים בחינת תורה ותפלה ועי"ז גורם ירידת והמשכת אור א"ס ב"ה כי התפלה היא

מבחי' ארץ שהיא בחי' ביטול רצון להיות כעפר.

有时它们又称为妥拉与祷告；借此[人]促成无限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof），愿祂受称颂，降下并向流注。因为祷告属于地这一层面，而地这一层面就是意愿的自我消融（ביטול，bittul），使人如尘土一般。

有时，天与地又称为妥拉与祷告。祷告之所以是“地”，是因为它表达了意愿的自我消融，使人如大地的尘土一般；借着妥拉与祷告，无限之光便被引下。

14 וזהו ענין הצעקה במרירות צעק לבם⁶³ ויצעקו אל⁶⁴ ה' בצר להם ועייז ופרעה הקריב⁶⁵ כי עיי אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מעומק' [מעומקא] דלבא במרירו' נפשו מפנימיות נקודת הלב אזי אתכפיי' [אתכפייא] סט"א [סטרא אחרא] ואסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] וכו'

这就是在苦涩中呼喊的含义：“他们的心呼喊起来”，“他们在困苦中向 ה' (Havayah) 呼求”；由此，“法老使……临近”（הקריב, hikriv）。因为，借着从心灵深处、从内心之点的内在层面（פנימיות, pnimiyus）发出的由下而起的激发（אתערותא דלתתא, isarusa dilesata），带着灵魂的苦涩，另一面（סטרא אחרא, sitra achra）便被压伏，קב"ה (Kudsha Brich Hu, 意为「圣者，愿祂受颂赞」) 的荣耀便升腾起来，等等。

从心灵深处发出的苦涩呼喊，是一种由下而起的激发，它会压伏另一面。按照《出埃及记》的浅义，法老“逼近”了海边的营地；《米德拉什》(Shemos Rabbah 21:5, Kehot 注释所指之处) 则把 hikriv 解作“使……临近”：法老使以色列人临近回归 (תשובה, teshuvah)，因为他们在恐惧中举目望向天上的父亲并祈祷，这胜过一百次禁食。

66 וכן עיי התורה והמצות אשר קדשנו במצותיו שהעלנו בקדש העליון כו' כמ"ש במ"א רוח אייתי רוח ואמשיך רוח ה' וגילוי אור א"ס ב"ה ממקורא דכולא.

妥拉 (תורה, Torah) 和诫命 (המצות, mitzvos) 也是如此：“祂以祂的诫命使我们成圣”；因为祂将我们提升至至高的圣洁之中，等等。正如别处所解释的：“一灵引来一灵，并引下” ה' 的灵，以及无限之光 (אור אין סוף, Or Ein Sof) ——愿其受称颂——的显现；这显现来自万有之源。

妥拉和诫命也将人提升至至高的圣洁之中。正如《Zohar》(זהר) 所说，下方的一灵引来上方的一灵，于是无限之光的显现便从其源头被引下。

第 6 节 · ¶ 115-17

橄榄树与答案

15 וזהו בחי' מנורת זהב כו' בחי' שמאל וכמ"ש מצפון זהב יאתה⁶⁷ כו'. אך הגורם לבחי' ומדרגה רבה זו וביטול רצון זה. הנה כתיב ושנים זיתים עליה⁶⁸ אחד מימין הגלה וא' על שמאלה.

这就是“金灯台”这一层面 (בחינה, bechinah) 等等，也就是左侧的层面；正如经上所说：“金子从北方而来”等等。然而，是什么促成了这样高超的层次与境界，以及这种意愿的自我消融 (ביטול, bittul) 呢？经上写道：“灯台上方有两棵橄榄树，一棵在油盏右边，一棵在它左边。”

前文所述炽烈的自我消融正是灯台的“金”，也就是左侧。在《Likkutei Torah》(לקוטי תורה) 《Beha'alosecha》篇中，阿尔特·雷贝 (אדמו"ר הזקן) 解释说，金象征敬畏 (יראה, yirah)，因此被称为左侧；而敬畏源自沉思无限者 (אין סוף, Ein Sof) 的伟大。现在，他提出问题：是什么促成了这样高超的层次？他指出，答案就在灯台两侧的两棵橄榄树。

16 וכתוב אחד אומר אשר הם מריקים הזהב⁶⁹ פי' שע"י⁷⁰ נמשך בחי' הזהב והם הם בחי' התורה והמצות

בשרשם שמהם נשפע בחינת התעוררות בנצוץ אלקות שבאדם

另一节经文说：“他们倾出金子”，意思是，借着他们，金的层面被引降下来。他们就是妥拉（תורה, Torah）和诫命（מצות, mitzvos）在其根源中的层面；由此流出一种激发，唤起人内在那一缕源于ה'的灵性火花，

橄榄树“倾出金子”：它们是妥拉和诫命的根源，能唤醒人内在于ה'的灵性火花。炽热之爱的金子由此引降。

לעורר את האהבה כרשפי אש ומרירות על נפשו מעומקא דלבא בצר לו בגלותא במאסר הגוף ולהיות

כלתה נפשו להשתפך אל חיק אביה⁷¹ בכלות הנפש לצאת מנרתקה.

使爱被激起，如同火焰般炽烈；也使他从心底深处为自己的灵魂感到苦涩，因为他身陷困境，流落于放逐之中，被囚禁在身体里；并使他的灵魂渴望倾泻进父亲的怀抱，在灵魂倾尽之际，脱离它的鞘壳。

这种激发会唤起炽烈的爱，以及对灵魂流落于身体之中的苦涩感受；也会引发一种渴望，使灵魂倾泻进父亲的怀抱，脱离它的鞘壳。在《Tanya》（תניא）第50章，阿尔特·雷贝（אדמו"ר הזקן）将这种爱称为“如同火焰般炽烈的爱”。这种爱源自上界的严厉属性（גבורות, Gevuros），超越其他的爱，如同金子胜过银子：当灵魂思量无限者（אין סוף, Ein Sof）的伟大时，它便渴望离开身体的牢狱，倾泻进父亲的怀抱。

17 וזהו כי עמך מקור חיים⁷² ר"ל [רוצה לומר] שמקור החיים והמשכות שפע אור אלקי בכל העולמות

עליונים ותחתונים הוא בטל וטפל לגבי קוב"ה [קודשא בריך הוא] בכבודו ובעצמו

这就是[“因为生命之源与你同在”]的含义：也就是说，生命之源，以及ה'之光向所有上界和下界世界的下引流注，相对于קוב"ה בכבודו ובעצמו，处于自我消融的状态，并居于次要地位。

כאן回答了开篇的问题：经文说生命之源“与你同在”，因为这个源头——即光流注到一切世界——并非ה'的本质；它在祂面前居于次要地位，并处于自我消融的状态。

כי הקב"ה בכבודו ובעצמו אינו בגדר המשכה והשפע' כלל אלא שבאורך נראה אור דהיינו ע"י הארת

אור התורה ומצות שהן בחי' אברין דמלכא שם בחי' המשכה להיות נראה אור ונתגלה בבחי' גילוי

因为קב"ה בכבודו ובעצמו完全不属于下引与流注的范畴；而是“在你的光中，光被看见”（נראה אור）：也就是说，借着妥拉（תורה, Torah）和诫命（מצות, mitzvos）之光的照耀——它们正是“王的肢体”——光便被引下来，从而得以被看见并显明出来。

ה'本身超越一切流注。相反，第一种读法是“在你的光中，光被看见”：借着妥拉和诫命之光，也就是“王的肢体”，祂的光被引下来，因而显现可见。

וגם אנחנו נראה כי מאחר שעל ידינו מתראה האור הרי אנחנו נראים באור זה ומתגל' [ומתגלה] הארת

קדוש' [קדושה / קדושת] ישראל כמ"ש ומי כעמך ישראל⁷³ כו':⁷⁴

我们也将“看见”(nir'eh)：既然光是借着我们显现的，我们也就在这光中被看见；以色列圣洁的光辉也显明出来，正如经上所说：“谁能像你的子民以色列呢？”等等。

第二种读法是“我们将看见”：由于光是借着以色列显现的，以色列也在这光中被看见，以色列的圣洁由此焕发出来。这又回到“谁能像你的子民以色列呢？”

在阿沃达中

履行诫命时要有意向：心中燃起炽热的渴望，要将ה'的光引下；这种渴望由沉思ה'不因创造而有任何改变而点燃，因此每天的诫命都如同新的一样。最重要的是，超越理性地接受祂的王权，使自己的意愿在祂面前消融；并让祈祷成为“地”，谦卑如尘土；从心灵深处为灵魂在流亡中的疏离而呼喊。借此，祂的光在世界中显现，以色列也在其中被看见。

讨论问题

1. 为什么经文说“生命的源头在你那里”，而没说“你就是生命的源头”？这对生命流向诸世界意味着什么？
2. 同一道光如何能平等地临于义人和恶人？环绕之光与内在之光有何区别？
3. 为何ה'的崇高使诸世界仿佛“沉睡”，托拉与诫命又如何“唤醒”祂？
4. maamar说，凭自己的理解而作的事奉还不是“仆人的事奉”。接受ה'的王权又增添了什么？
5. 镜子的意象如何说明，当ה'透过托拉观看时，以色列是如何被“看见”的？

出处与参考资料

注释

第1段

1 כי עמך מקור חיים

该注指出，这是中间的雷贝（אדמו"ר האמצעי）对同一篇讲论所作的记录，是可与此处文本对照的较早版本。

KEHOT 注释

הנחת כ"ק אדמו"ר האמצעי בסה"מ תקס"ג ע' נט. ראה לעיל בציונים לכ"ק אדמו"ר זי"ע. ראה ד"ה כי עמך מקור חיים תשל"ד. בלקו"ת נשא נט, ב. בהעלותך לד, ד. שלח לט, א. קרח נה, ג. מצייץ לד"ה זה.

2 כי עמך מקור חיים

大卫（דוד）的经文：“因为生命的源头在你那里；在你的光中，我们将看见光。”按字面意思，亲近 ה' 本身，对亲近祂的人来说就是生命和光明。这篇教导（מאמר, maamar）将 נראה（nir'eh）同时读作“将被看见”和“我们将看见”。这是整篇 מאמר 的主题经文。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Psalms 36:10 תהלים ל"ו:י

פרי"עמך מקור חיים באורך נראה-אור:

For with Thee is the fountain of life; In Thy light do we see light.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

תהלים לו, י.

3 יש בו ב' פירושים

该讲论的记录解释了两读法的区别：从光中看见光，就像透过屏幕看东西，仿佛透过一面不发光的镜子；而“我们将看见这光”则是看见光本身，有极大的优越性。

KEHOT 注释

בסה"מ תקס"ג ע' נט מבאר ההפרש בין ב' הפירושים "שכאשר יראה אור מתוך האור ה"ז ענין אספקלריא דלא נהרא כמו שרואין האור דרך מסך כו', וכאשר אנחנו נראה את האור היינו שנראה האור ממש ביתרון גדול." ובד"ה כי עמך תשל"ד (מהנחת) מבאר: "דהיינו שהכח לראות אור זה בעולם הוא רק בידי ישראל וכמבואר בכ"מ דכל הנבראים חוץ מישראל הרי הם בבחי' עומדים, שעומדים במקומם ובמדידה והגבלה שלהם, ולכן אין ביכולתם להמשיך אלא ענין שבמדידה והגבלה, משא"כ ישראל שהם מהלכים ולמעלה ממדידה והגבלה הרי יש ביכולתם להמשיך ע"י קיום התורה ומצות בחי' האור שלמעלה ע"ש.

4 כי הנה כתיב

该讲论的记录明确指出两者的关联：要理解“光”是什么，就把以色列的灵魂整体比作一座灯台。

KEHOT 注释

בסה"מ תקס"ג שם מקשר ההמשך שכדי להבין ענין האור מהו, הנה כללות נש"י נמשלו למנורה.

5 כי הנה כתיב וראיתי

先知撒迦利亚（זכריה）在从巴比伦回归的时期，把自己所见的异象告诉与他说话的天使：一座全金的灯台，顶端有一个油碗，七盏灯，以及把油输送到每盏灯的管子。阿尔特雷贝

（אדמו"ר הוקן）将每个细节都解读为神圣之光流向以色列众灵魂的一个阶段。（背景：Steinsaltz Tanakh）

זכריה ד':ב/2 Zechariah 4:2

וַיֹּאמֶר אֵלַי מַה אַתָּה רֹאֶה וְאָמַר רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כָּלָה וְגָלָה עָלֶי-רֹאשָׁה וְשִׁבְעָה נֵרְתֶיהָ עָלֶיהָ שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת לְנֹרוֹת אֲשֶׁר עָלֶי-רֹאשָׁה:

And he said unto me: 'What seest thou?' And I said: 'I have seen, and behold a candlestick all of gold, with a bowl upon the top of it, and its seven lamps thereon; there are seven pipes, yea, seven, to the lamps, which are upon the top thereof;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

זכרי' ד, ב. וראה באוה"ת נ"ך כרך א ע' תקט שמבאר הפסוק.

6 וגולה על ראשה

阿尔特雷贝在那里解释说，“我们要行”与“我们要听”中的意愿自我消融（ביטול, bittul）称为“冠冕”，并将其与本篇讲论中“顶上的油碗”相联系；在上层，冠冕（כתר, Keser）也可说是意愿的自我消融：仿佛搁置 ה' 无限的意愿，转而意愿 Torah 和 mitzvos。这支持将 gul ah 读作头顶上的冠冕。

KEHOT 注释

רש"י מבאר כמו גולות עליות (הושע טו, יט). בלקו"ת שה"ש כב, א מצייץ לכאן.

7 ושנים זיתים עליה

灯台旁有两棵橄榄树，一棵在油碗右边，一棵在左边。在后文中，它们代表托拉（תורה, Torah）和诫命（מצוות, mitzvos）的根源。

זכריה ד':ג/3 Zechariah 4:3

וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד מִיְמִין וְאֶחָד עַל-שְׂמאלָהּ:

and two olive-trees by it, one upon the right side of the bowl, and the other upon the left side thereof.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

8 זה דבר ה' אל זרובבל

天使回答撒迦利亚说，这异象就是“הו"י (Havayah) 对所罗巴伯（זרובבל）的话语”；所罗巴伯是带领重建工作的省长：“不是凭军力，也不是凭力量，而是凭我的灵。”阿尔特雷贝将“ה'”解读为王权（מלכות, Malchus），也就是以色列会众。（背景：Steinsaltz Tanakh）

זכריה ד':ו/6 Zechariah 4:6

וַיֵּצֵן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֹאמַר זֶה דְּבַר-ה' אֶל-זְרֻבְבָּל לֹאמַר לֹא בְחֵיל וְלֹא בִכְחַץ אִם-בְּרוּחִי אָמַר ה' צְבָאוֹת:

Then he answered and spoke unto me, saying: 'This is the word of the L-RD unto Zerubbabel, saying: Not by might, nor by power, but by My spirit, saith the L-RD of hosts.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

זכרי' ד, ו.

9

אכל בי עשרה שכינתא שריא, וכמ"ש בתניא

皇帝问拉班·迦玛列 (רבן גמליאל), 如果临在 (שכינה), 降在每一群十人之中, 那么临在有多少个? 他以太阳作答: 太阳同时照耀整个世界。阿尔特雷贝借用这段教导, 说明环绕之光平等地降在所有犹太人身上。

Sanhedrin 39a:11א"י:ט"א סנהדרין

אמר לקה קיסר לרבן גמליאל: אמריתו כל בי עשרה שכינתא שריא, כמה שכינתא איקא? קריינה לשמעיה, מחא בקה באפתקא. אמר לקה: אמאי על שמשא בביתיה דקיסר? אמר לקה: שמשא אכולי עלמא ניקחא. ומה שמשא דחד מן אלה אלפי רבוא שמשי דקמי קודשא בריך הוא ניקחא אכולי עלמא, שכינתא דקודשא בריך הוא על אחת כמה וכמה.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 注释

פרק יא. סנהדרין לט, א.

10

כמ"ש בתניא

《Tanya》第6章在说明圣洁是处于 ה'面前的自我消融之后, 说即使一人独自坐下学习Torah, 临在也会安住于他; 每逢十人聚集, 临在也总会安住。前一条注释已提及第11章。

KEHOT 注释

פ"ו. פ"א. בסה"מ תקס"ג ע' נט אינו מצייין לתניא. בבוך 1103: בלק"א.

第2段

11

撒迦利亚异象中, 圣所灯台的每盏灯各有七根管道, 油从油碗流出; 此处将其解读为来自越来越高层次的光之通道。

Zechariah 4:2ב'י:ד זכריה

ויאמר אלי מה אתה ראה ואמר ראיתי והנה מגורת זהב בלה וגלה על-ראשה ושבעה נרותיה עליה שבעה ושבעה מוצקות לנרות אשר על-ראשה:

And he said unto me: 'What seest thou?' And I said: 'I have seen, and behold a candlestick all of gold, with a bowl upon the top of it, and its seven lamps thereon; there are seven pipes, yea, seven, to the lamps, which are upon the top thereof;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

12

והנה כתיב . . נורא הוד

Tzemach Tzedek (צמח צדק) 引用了这段关于金灯台以及《Job》中的经文。

KEHOT 注释

מובא באוה"ת בראשית כרך א קפב, א. יהל אור ע' עג.

13

מצפון זהב יאתה . . נורא הוד

以利户 (אליהוא) 对约伯 (איוב) 说, 金色的光辉从北方而来, 可畏的威严环绕着 ה'. 卡巴拉将北方与左侧、克制 (גבורה, Gevurah) 联系起来, 而本篇 maamar 将“金”解读为这一属性。(语境: Steinsaltz Tanakh)

Job 37:22ב"כ:יז איוב

מצפון זהב יאתה עליאלות נורא הוד:

Out of the north cometh golden splendour, About G-d is terrible majesty.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

איוב לז, כב.

第3段

14

והענין כי הנה כתיב

策马赫·策德克 (הצמח צדק) 在《Or HaTorah》(אור התורה) 关于 Yisro 的篇章中引用了对“那位高居于上”的这一解释, 并在其《先知书与圣录》卷中讨论了它。

KEHOT 注释

מובא באוה"ת יתרו ע' א'כה. ראה סה"מ תרכ"ט (הוצאת תשנ"ב) ע' לג. ושם ע' רצב נעתק קטע מכאן. וראה גם אוה"ת נ"ך כרך א ע' תקע.

15

המגביהי לשבת

此处文字引自 Psalms 113:5; 下方列出相关段落。

Psalms 113:5ה'י:ג:ה תהילים

מי כה' אלקינו המגביהי לשבת:

Who is like unto the L-RD our G-d, That is enthroned on high,

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

תהילים קיג, ה.

16

Kehot 的注释为这些文字指向 Psalms 113:6。

Psalms 113:6ה'י:ג:ו תהילים

המשפילי לראות בשמים ובארץ:

That looketh down low Upon heaven and upon the earth?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

17

המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ

诗篇作者赞美高居于上的 ה', 祂屈尊俯察天与地: 按字面意思, 祂如此崇高, 连天都远在祂之下; 祂对地上的受造物也同样关怀。阿尔特·雷贝 (אדמו"ר זקן) 将“天上和地上”一语中的字母 ב 作两种解读: 既可作“进入天与地”, 也可作“借着它们”。(背景资料: Steinsaltz Tanakh)

Psalms 113:5-6ה'י:ו-ה'י:ג:ו תהילים

מי כה' אלקינו המגביהי לשבת: המשפילי לראות בשמים ובארץ:

Who is like unto the L-RD our G-d, That is enthroned on high, That looketh down low Upon heaven and upon the earth?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

18

הנה מקום אתי

摩西 (משה) 请求观看 ה'的荣耀后, ה'回答说:“看哪, 我这里有一个地方”, 并把他安置在磐石上。贤者们从中读出: 地方在 ה'之内, 而不是 ה'在地方之内。(背景资料: Steinsaltz Tanakh)

Exodus 33:21א"כ:יג שמות

ויאמר ה' הנה מקום אתי ונצבת עליהצור:

And the L-RD said: 'Behold, there is a place by Me, and thou shalt stand upon the rock.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

שמות לג, כא.

19

והוא ית' מקומו של עולם

米德拉什教导说，**ה**是世界的所在，而世界不是祂的所在。这说明“在高处”不能指物理上的高度。

Bereshit Rabbah 68:9 ט"ז:ט"ח רבה ס"ח

ויפגע במקום - ר' הונא בשם ר' אמי אמר: מפני מה מכנין שמו של הקב"ה וקוראין אותו מקום? שהוא מקומו של עולם, ואין עולמו מקומו, מן מה דכתיב (שמות לג): הנה מקום אתי, הוי, הקדוש ברוך הוא מקומו של עולם, ואין עולמו מקומו. אמר רבי יצחק: כתיב (דברים לג): מעונה אלקי קדם, אין אנו יודעים אם הקב"ה מעונו של עולמו ואם עולמו מעונו, מן מה דכתיב (תהלים צ): ה' מעון אתה, הוי. הקדוש ברוך הוא מעונו של עולמו, ואין עולמו מעונו. אמר רבי אבא

בר יודן: לגבור, שהוא רוכב על ...

"He encountered the place and spent the night there because the sun had set; he took from the stones of the place, which he placed beneath his head, and lay down in that place" (Genesis 28:11). "He encountered [vayifga] the place" - Rav Huna said in the name of Rabbi Ami: Why do they change the name of the Holy One blessed be He and call Him the Omnipresent [hamakom]? It is because He is the place [mekomo] of the world, and His world is not His place. From what ...

Daat Bereshit Rabbah (Public Domain) • The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

KEHOT 注释

ב"ר סח, י.

20

כולם בחכמה עשית

诗篇作者惊叹于众多的创造之工：“你的作为何其繁多，**הוי** (Havayah)；你以智慧 (**חכמה**, Chochmah) 创造了这一切。”阿尔特·雷贝指出，“创造了”是表示物质行动的词，却被用于通过 **חכמה** 实现的创造。(背景资料：Steinsaltz Tanakh)

Psalms 104:24 ד"ד:כ"ד תהילים

מַה־רַּבּוּ מַעֲשֵׂי־ה' כָּל־בְּחִמָּה עָשִׂיתָ מְלֶאכֶה הָאָרֶץ חַיִּינָךְ:

How manifold are Thy works, O L-RD! In wisdom hast Thou made them all; The earth is full of Thy creatures.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

תהלים קד, כד.

21

ועולם חסד יבנה

诗篇作者说：“世界因慈爱而建立”（也可译作“慈爱将永远建立”）；这篇 maamar 采用第一种意思：诸世界是通过慈爱 (**חסד**, Chesed) 建立的。(背景资料：Steinsaltz Tanakh)

Psalms 89:3 ג'ג:ג' תהילים

כִּי־אֶמְרָתִי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה שָׁמַיִם תִּכּוֹן אֲמוֹנָתְךָ בָּהֶם:

For I have said: 'For ever is mercy built; In the very heavens Thou dost establish Thy faithfulness.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

תהלים פט, ג.

22

לך ה' הגדולה

大卫在全会众面前、众人 为圣殿献上礼物之后所作的祝福：“啊，尊大与大能……都属于你。”这篇 maamar 将“尊大” (**גדולה**, gedulah), 即 **חסד** 这一属性，解读为在 **ה** 面前自我消融。(背景资料：Steinsaltz Tanakh)

I Chronicles 29:11 ט"ז:י"א דברי הימים א

לְךָ ה' הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּקַאֲרֹת וְהַנִּצָּחַת וְהַהוֹד כִּי־כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ ה' הַמְּמַלְכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ:

Thine, O L-RD, is the greatness, and the power, and the glory, and the victory, and the majesty; for all that is in the heaven and in the earth is Thine; Thine is the kingdom, O L-RD, and Thou art exalted as head above all.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

דה"א כט, יא.

第4章

23

הקב"ה מניח תפילין, הקב"ה מתפלל

塔木德教导说，**קב"ה** (Kudsha Brich Hu, 意为「圣者，愿祂受颂赞」) 也佩戴经文匣 (**תפילין**, tefillin); 这意味着，诫命 (**מצוות**, mitzvos) 在上界也存在。

Berakhot 6a:17-18 י"ז:י"ח-י"ז:י"ח ברכות ו

אמר רבי אבין בר רב אדא, אמר רבי יצחק: מנין שהקדוש ברוך הוא מניח תפילין שנאמר: "נשבע ה' בימינו ובזרוע עזו". "בימינו" — זו תורה, שנאמר: "מימינו אש דת למו", "ובזרוע עזו" — אלו תפילין, שנאמר: "ה' עז לעמו יתן".

Rab Abin b. Rab Adda said in the name of R. Isaac: Whence is it that the Holy One, blessed be He, lays Tefillin? As it is said, "The L-rd hath sworn by His right hand, and by the arm of His strength" (Is. Ixii. 8). "By His right hand" means Torah; as it is said, "At His right hand was a fiery law unto them" (Deut. xxxiii. 2); "by the arm of His strength" means Tefillin, as it is said, "The L-rd will give strength unto ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

KEHOT 注释

ברכות ו, א. ראה לקו"ת שה"ב ב, ב. אוה"ת ואתחנן ע' תצו.

24

הקב"ה מתפלל

塔木德关于圣者 (**קב"ה**) 也祈祷的教导，与关于佩戴经文匣的教导一并引述。

Berakhot 7a ז' א ברכות ז'

25

מלמד שנתעטף הקב"ה

塔木德将十三属性的经文解读为教导说，**ה**像祷告领诵者那样，用祈祷披巾 (**טלית**, tallis) 包裹自己。

Rosh Hashanah 17b:5 ה'ה:י"ז ראש השנה י"ז

"ויעבור ה' על פניו ויקרא". אמר רבי יוחנן: אלמלא מקרא כתוב, אי אפשר לאומרו. מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא בשלית צבור, וקראתה לו למשה סדר תפלה. אמר לו: כל זמן שישקראל חוטאין — יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 注释

ר"ה יז, ב.

26 ג' ראשונות יושב ועוסק בתורה

塔木德教导说，在一天最初的三个时辰，圣者（קב"ה）坐着专心研习妥拉（תורה, Torah）。

Avodah Zarah 3b:7d: ג' ב: זרה עבודה

איני? והא אמר רב יהודה אמר רב: שתיים עשרה שעות הוי היום, שלש הראשונות — הקדוש ברוך הוא יושב ועוסק בתורה, שניות — יושב ודן את כל העולם כולו, שישן שרואה שנתחייב עולם כלליה — עומד מכסא הדיו ויושב על כסא רחמים,

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 注释

ע"ז ג, ב.

27 רמ"ח פקודין הן רמ"ח אברין דמלכא

此处文字引自 Tikkunei Zohar, Tikkun 30 · 74a:8; 下方列出相关段落。

Tikkunei Zohar, Tikkun 30 · 74a:8 תקוני'ז תיקון

ועוד מצוה דא עמודא דאמצעיתא, דאיהו מצוה מסטרא דאבא דאיהו רא"ש, ומסטרא דאימא דאיהו אש"ר, והכי צדיק מצוה ועושה מתריןהו, ובגין דא אתמר על תריןהו אשר קדשנו, אמא קדשנו ואבא צונו, על מאן על שכינתא תתא, דאיהו פטר כל רחם, פתיחו דרחם, דאיהו רמ"ח פקודין, איהי מצות יהו"ה בכל אבר ואבר דמלכא, איהי מצוה, ועוד אשר קדשנו מסטרא דאבא

Tikkunei Zohar - Vocalized (Public Domain)

KEHOT 注释

ראה ת"ז תי' ל.

28 ורוח אייתי רוח ואמשיך רוח

《Zohar》（זהר）教导说，来自下方的灵带来并引出来自上方的灵。阿尔特雷贝（אדמו"ר הזקן）用这句话说明，一项诫命（מצוה, mitzvah）所引发的由下而起的激发（אתערותא דלתתא, isarus dilesata）。

Zohar II, 162b זח"ב קסב, 162b

KEHOT 注释

זח"ב קסב, ב.

第5段

29 וזהו הבט

策马赫·策德克（הצמח צדק）在 Vayera 和 Va'eschanan 中引用了这段话，并在 Zachor 中讨论 ה'「观看」（habatah）与「垂看」（hashkafah）的主题。

KEHOT 注释

מובא באוה"ת פ' וירא כרך ד תשס, א. ואתחנן ע' שלב. וראה אוה"ת פ' זכור ע' א'תשפו מענין הבטה והשקפה.

30 הבט משמים וראה

亚萨（אסף）为以色列所作的祈求，将以色列比作葡萄树：“万军之 ה'啊，求你归回；从天上垂看，察看，并記念这葡萄树。”（背景：Steinsaltz Tanakh）

Psalms 80:15 תהילים פ"ט:ט"ו

אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּבִינָא הִבַּט מִשְׁמַיִם וְרָאָה וּפָקֵד גִּפְּן זֹאת:

O G-d of hosts, return, we beseech Thee; Look from heaven, and behold, and be mindful of this vine,

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

תהלים פ, טו.

31 והשקיפה ממעון קדשך

献完所有十分之一奉献后所诵的祷文：“求你从你的圣洁居所，从天上垂看，赐福给你的子民以色列和你赐给我们的土地。”阿尔特雷贝将“从天上”解作经由 Torah。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Deuteronomy 26:15 דברים כ"ו:ט"ו

הִשְׁקִיפָה מִמַּעוֹן קֹדֶשְׁךָ מִיְּהוֹשֻׁעַ וּבָרַךְ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ:

Look forth from Thy holy habitation, from heaven, and bless Thy people Israel, and the land which Thou hast given us, as Thou didst swear unto our fathers, a land flowing with milk and honey.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

דברים כו, טו. בלקו"ת צו יב, ד. טז, ב. מציינ לכאן. ראה ד"ה איתא במדרש תהלים בספר המאמרים תש"ח ע' 272 עם הגהות מכ"ק אדמו"ר זי"ע. וראה גם בסה"מ תרכ"ז ע' קיב. תרל"ד ע' נג. תרנ"ג ע' קיב. בלקו"ת האזינו עג, ב מציינ לכאן.

32 רם על כל גוים ה'

“高于万民；他的荣耀高于诸天”：按其直义， ה'高于每一个民族和权势。本文将其解作万民生命力的源头、 ה'的崇高；这句经文紧接在“那位坐在高处的”之前。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Psalms 113:4 תהילים קי"ג:ד

רם עלי־כל־גוים ה' על השמים כבודו:

The L-RD is high above all nations, His glory is above the heavens.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

תהלים קיג, ד. טעם מובא בסה"מ תרכ"ט (הוצאת תשנ"ב) ע' רצב בהוספות ושינויים. ראה גם בסה"מ תרכ"ט (הוצאת תש"ס) ע' קעא.

33 שהעכו"ם מקבלים חיות

另一篇较晚的 maamar 讨论列国生命力的来源；注释指引读者参看该篇。

KEHOT 注释

ע' בספר המאמרים תש"א ע' יא.

34 גוים מרקדין בהיכלו

Kehot 的注释为这些文字指向 Yoma 69b。

Yoma 69b יומא ס"ט

KEHOT 注释

ראה יומא סט, ב.

35 שממית בידים תתפש

亚古珥（אגור）指出四种虽小有智慧的生物；其中一种是蜥蜴或蜘蛛（שממית, semamis），它用两手抓住东西，甚至出现在君王的宫殿里。阿尔特雷贝将“抓住”（תתפש, tesapes）与“不占据位置”（תופס מקום, tofes makom）对

照起来：它能在宫殿里，是因为它根本算不得什么。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Proverbs 30:28 משלי ל' כ"ח

שְׁמִימִית בְּיָדָיו תִּתְפֹּשׂ וְהִיא בְּהִיכָלִי מְלֵךְ:

The spider thou canst take with the hands, Yet is she in kings' palaces.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

משלי ל', כח.

第6段

36 וכדכתיב כי נשגב שמו לבדו

那里此处补充了一条注释：即使称为「高超」的层面，也就是环绕一切世界的光，同样属于「祂的名」这一层面。

KEHOT 注释

בספה"מ תרכ"ט שם ע' לג נוסף כאן הג"ה: "שגב בחי' נשגב סוכ"ע הוא ג"כ מבחי' שמו".

37 כי נשגב שמו לבדו

诗篇以呼吁一切受造物赞美 祂作结：“唯有祂的名被高举；祂的荣耀遍及地与天。”阿尔特雷贝（אדמו"ר הזקן）又补上“唯独”以及“祂的光辉与光明”：抵达诸世界的仅仅是一线微光。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Psalms 148:13 תהילים קמ"ח:י"ג

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם ה' בִּיְיָ־נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוּ עַל־אָרֶץ וְשָׁמַיִם:

Let them praise the name of the L-RD, For His name alone is exalted; His glory is above the earth and heaven.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

תהלים קמח, יג.

38 והנהגת העולמות הוא בבחי' שינה

雷贝（הרבי）在那里指出，关于 祂的治理如同「睡眠」这一主题，在5708年的普珥节 maamar 以及5700年的 maamar 《BaLaylah HaHu》中都有展开；这些 maamar 讨论了「王的睡眠受到搅扰」的那一夜。

KEHOT 注释

בסה"מ תש"ח שם העיר כ"ק אדמו"ר זי"ע "ראה עד"ז במאמר פורים תש"ח פ"ז ואילך. ד"ה בלילה ההוא ש"ת (בס' המאמרים)". ראה יהל אור לקאפי' עג ע' 260.

第7段

39 ויקץ כישן ה'

这首诗篇在叙述以色列屡遭败北之后，说 祂“如同睡着的人醒来”，如勇士一般，为祂的子民施行作为。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Psalms 78:65 תהילים ע"ח:ס"ה

וַיִּקָּץ כִּישָׁן אֲדֹנָי כַּגִּבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִיָּיִן:

Then the L-rd awaked as one asleep, Like a mighty man recovering from wine.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

תהלים עח, סה.

עורה למה תישן ה'

在苦难之时，诗篇作者恳求道：“醒来！啊，你为何沉睡？起来，不要永远弃绝我们。”（背景：Steinsaltz Tanakh）

Psalms 44:24 תהילים מ"ד:כ"ד

עוֹרָה לְמָה תִּישָׁן אֲדֹנָי הַקִּיֵּצָה אֶל־תִּנְחָה לְנֶצַח:

Awake, why sleepest Thou, O L-rd? Arouse Thyself, cast not off for ever.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

תהלים מד, כד. ראה אוה"ת פ' ראה ע' תשנה. ראה הערת כ"ק אדמו"ר זי"ע בסה"מ תש"א ע' יב. ובאג"ק שלו חיי"ח ע' רכב.

41 ויאר פניו

“愿 祂恩待我们，赐福给我们；愿祂使自己的面容向我们发光”，这呼应了祭司的祝福。阿尔特雷贝（אדמו"ר הזקן）将“祂的面容”（פניו, panav）理解为祂意愿的内在层面（פנימיות, pnimiyus）。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Psalms 67:2 תהילים ס"ז:ב

אֱלֹהִים יִתְּנֵנוּ וְיִבְרַכְנוּ וְיִאֲרֶפְנוּ אִתָּנוּ סֵלָה:

G-d be gracious unto us, and bless us; May He cause His face to shine toward us; Selah

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第8段

42 השקיפה ממעון קדשך

“求你从你圣洁的居所，从天上垂看，赐福你的百姓以色列。”阿尔特雷贝（אדמו"ר הזקן）如今把“从天上”解作“藉着托拉”。

Deuteronomy 26:15 דברים כ"ו:ט"ו

הַשְׁקִיפָה מִמַּעוֹן קֹדֶשְׁךָ מִיְיָ־הַשָּׁמַיִם וּבִרְךָ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ:

Look forth from Thy holy habitation, from heaven, and bless Thy people Israel, and the land which Thou hast given us, as Thou didst swear unto our fathers, a land flowing with milk and honey.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

דברים כו, טו. קטע מכאן מובא בסה"מ תרל"ב ח"א ע' קב בשינויים והוספות. ונוסף כאן הוספה וז"ל: דלכא' צ"ל מפני מה דוקא כשהשקפה הוא מן השמי' אז נמשך להיות וברך את עמך ישראל דוקא. דהנה כתי' רם על כל גוים הוי' שאו"ה מקבלי' חיות מבחי' רוממות כו' ע"ד שממית בידים תתפש כו', והנה כד סליק קוב"ה לעילא כו' והנהגת העולמות נמשך מבחי' שינה, אמנם ע"ז נא' עורה למה תישן ה' והיינו שיהי' גילוי אוא"ס בבחי' חכמה וחסד ויאר פניו בבחי' פנימיות רצונו, והיינו ע"י המשכת התומ"צ, והנה הבט משמי' וראה השקיפה ממעון קדשך מן השמי': פי' שמים.

43 מן השמים שם מים

那段文字回指本篇 maamar 对“从你圣洁的居所，从天上俯看，并赐福”的论述，并以“供养他们在天上的父”来解释“从天上”，也就是小面相（זעיר אנפין, Z'eir Anpin）之内的 Abba 之光。

KEHOT 注释

ראה בלקו"ת שה"ש יד, א בפ"י מן השמים.

44 שם מים

塔木德解释说，“天空”（שמים, shamayim）可析为“那里有水”（שם מים, sham mayim）。在这里，这一解释支持把“天”理解为托拉，因为托拉被比作水。

חגיגה י"ב א Chagigah 12a

KEHOT 注释

חגיגה יב, א.

45 בחי' התורה שנמשלה למים

那里的版本补充了托拉被比作水的证据：“唉，凡口渴的人，都来水边。”这里指的是托拉。

KEHOT 注释

בספר המאמרים תש"ח שם: [שנאמר הוי כל צמא לכו למים כו' שזה קאי על בחי' התורה כו'].

46 אנחנו עם בני ישראל נתראים לפניו לדבר חשוב

Tzemach Tzedek 在他关于 Balak 的讲论中引用了这句话：以色列在 ה' 面前显为重要。

KEHOT 注释

מובא בארה"ת פ' בלק ע' א' כח. ע"ש.

47 נפתחו השמים

以西结（יחזקאל）在基巴尔河边的被掳者中说，天开了，他看见了 ה' 的异象。阿尔特雷贝把“天”开启与清晰看见 ה' 的来联系起来。（背景：Steinsaltz Tanakh）

יחזקאל א' 1:1 Ezekiel

וַיְהִי בְשָׁלְשִׁים שָׁנָה בְּרִבְעֵי בַחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וְאָנֹכִי בְּתוֹךְ-הַגּוֹלָה עַל-גִּהֲרֹר-קֶבֶר נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲרָאָה מְרָאוֹת אֱלֹקִים:

Now it came to pass in the thirtieth year, in the fourth month, in the fifth day of the month, as I was among the captives by the river Chebar that the heavens were opened, and I saw visions of G-d.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

יחזקאל א, א.

48 ומי כעמך ישראל

这是大卫（דוד）在拿单（נתן）预言之后的祷告：“谁能比得上你的百姓以色列——地上独一的民族呢？”他们在列国中独一无二，ה' 亲自前去救赎他们。阿尔特雷贝把“一”解作“Havayah（הויי）是一”；以色列把这种独一性引降落到地上。（背景：Steinsaltz Tanakh）

דברי הימים א' י"ז:21 I Chronicles 17:21

וּמִי כַעֲמֹךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר הִלָּךְ הָאֱלֹקִים לְפָדוֹת לוֹ עַם לְשׁוֹם לֹה שָׁם גְּדֻלוֹת וְנִגְרָאוֹת לְגִרְשׁ מִפְּנֵי עַמֶּךָ אֲשֶׁר-פָּדִיתָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם:

And who is like Thy people Israel, a nation one in the earth, whom G-d went to redeem unto Himself for a people, to make Thee a name by great and tremendous things, in driving out nations from before Thy people, whom Thou didst redeem out of Egypt.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

דה"א יז, כא.

第9段

49 מצות צריכות כוונה

《塔木德》讨论诫命（מצוות, mitzvos）是否要求有意向。阿尔特雷贝（אדמו"ר הזקן）将这种意向解读为心中的愿望：把神圣之光引降下来。

ברכות י"ג א:כ"ב-כ"ה Berakhot 13a:22-25

גַּמְי' שְׁמַע מִינָהּ מִצְוֹת צְרִיכוֹת כְּוֹנֶנָה. מֵאִי "אִם כְּוֹן לְבוֹ" — לְקִרְוֹת. לְקִרְוֹת! וְהָא קָא קְרִי! בְּקוֹרָא לְהַגִּיהַ. תְּנוּ רַבָּנִן: קְרִיאַת שְׁמַע כְּכַתְּבָהּ, דְּכָרִי רַבִּי. וְתַקְמִים אוֹמְרִים: כָּכָל לְשׁוֹן.

GEMARA Is the conclusion to be drawn [from the opening sentence of the Mishnah] that the performance of the commandments requires Kawwanah? No; for] what means If he directed his heart to read? Just to read [in the Torah for the sake of study]. But he was reading! [It is to differentiate him] from one who is reading [the Torah] for the purpose of correcting. Our Rabbis have taught: The Shema' must be read as it is written: These are the words of Rabbi; but the Sages say ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) · Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

KEHOT 注释

ברכות יג, א. זח"ג שו, ב.

50 שהזהב הוא מנוצץ . . ברשפי אש האהבה

策马赫·策德克（הצמח צדק）在其《Psalms》注释中，引述了这一将金解释为闪耀的爱之火焰的说法。

KEHOT 注释

מובא ביהל אור ע' עג.

51 בכל יום יהיו בעיניך כחדשים

KEhot 对这些文字所列的出处指引（其注释见下方）。

KEHOT 注释

רש"י דברים ו, ו. בשם הספרי.

52 אני ראשון ואני אחרון

以色列的君王和救赎主 ה' 借以赛亚宣告：“我是首先的，也是末后的；除我以外，再没有 ה'。”（语境：Steinsaltz Tanakh）

ישעיהו מ"ד:6 Isaiah 44:6

כֹּה-אָמַר ה' מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל וְגֵאֲלוֹ ה' צְבָאוֹת אֲנִי רִאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרֹן וּמִבְּלַעֲדִי אֵין אֱלֹקִים:

Thus saith the L-RD, the King of Israel, And his Redeemer the L-RD of hosts: I am the first, and I am the last, And beside Me there is no G-d.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

ישע"י מד, ו.

53 ואני הוי"ה לא שנית

“因为我——即 הויי（Havayah）——并未改变；你们雅各（יעקב）的子孙也没有灭绝”：这是说 ה' 恒常不变，而以色列得以存续。这篇maamar采用前半句：创造并没有使 ה' 发

生任何改变，因此祂进入诸世界乃是一种降下。（语境：Steinsaltz Tanakh）

מלאכי ג' ו':3 Malachi

כי אני ה' לא שניתי ואמם בני־יעקב לא קליתם:

For I the L-RD change not; and ye, O sons of Jacob, are not consumed.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

מלאכי ג', ו.

第10段

54

וגלה על ראשה

撒迦利亚（זכריה）的异象中，灯台顶上的油碗；拉希（רש"י）解释说，圆形碗盏（גולה, gulah）如同《约书亚记》15:19 中的泉源（גולות, gulos）。

Zechariah 4:2 ב' ז' זכריה

ויאמר אלי מה אתה ראה ואמר ראיתי והנה מנורת זהב פלה וגולה על־ראשה ושבעה נרותיה עליה שבעה ושבעה מוצקות לנרות אשר על־ראשה:

And he said unto me: 'What seest thou?' And I said: 'I have seen, and behold a candlestick all of gold, with a bowl upon the top of it, and its seven lamps thereon; there are seven pipes, yea, seven, to the lamps, which are upon the top thereof;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

זכריה ד', ב.

55

מלשון גולת הכותרת

在为所罗门（שלמה）的圣殿所造工程的清单中，两根柱子柱头上的圆形顶饰。老阿尔特雷贝（אדמו"ר הזקן）用这个词，将 גולה 解读为头顶上的冠冕。（语境：Steinsaltz Tanakh）

I Kings 7:41 מ' ז' מלכים א'

עמודים שנים וגלת הכתרת אשר־על־ראש העמודים שתים והשכבות שתים לכסות את־שתי גלות הכתרת אשר על־ראש העמודים:

the two pillars, and the two bowls of the capitals that were on the top of the pillars; and the two networks to cover the two bowls of the capitals that were on the top of the pillars;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

מלכים א' ז', מא-מב.

第11段

56

שום תשים עליך מלך

托拉命令以色列人在自己的土地上“务要为自己立一位王”，这位王由 ה' 拣选。这篇 maamar 将其解读为接受 ה' 对自己的王权。（语境：Steinsaltz Tanakh）

Deuteronomy 17:15 דברים יז ט"ו

שום תשים עליך מלך אשר יבחר ה' אלקיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא־אחיך הוא:

thou shalt in any wise set him king over thee, whom the L-RD thy G-d shall choose; one from among thy brethren shalt thou set king over thee; thou mayest not put a foreigner over thee, who is not thy brother.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

דברים יז, טו.

57

בטל רצונך מפני רצונו

KEHOT 对这些文字所列的出处指引（其注释见下方）。

KEHOT 注释

אבות ב, ד.

58

בטל רצונך מפני רצונו

拉班·迦玛列（רבן גמליאל）的教导：“使你的意愿在祂的意愿面前自我消融”，这是仆人自我消融（ביטול, bittul）的典范。

Pirkei Avot 2:4 ב' ד' משנה אבות

הוא הנה אומר, עשה רצונו כרצונך, כדי שיעשה רצונך כרצונו. בטל רצונך מפני רצונו, כדי שובטל רצון אחרים מפני רצונך. הלל אומר, אל תפרש מן הצבור, ואל תאמין בעצמך עד יום מותך, ואל תדין את חברך עד שתגיע למקומו, ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמע, שסופו להשמע.

ואל תאמר לקשאפנה אשנה, שמא לא תפנה:

He used to say: do His will as though it were your will, so that He will do your will as though it were His. Set aside your will in the face of His will, so that he may set aside the will of others for the sake of your will. Hillel said: do not separate yourself from the community, Do not trust in yourself until the day of your death, Do not judge your fellow man until you have reached his place. Do not say something that cannot be ...

Torat Emet 357 (Public Domain) · Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

59

אתכפירי סט"א

《Zohar》（זהר）教导，当另一面（סטרא אחרא, sitra achra）被制伏时，קב"ה（Kudsha Brich Hu, 意为「圣者，愿祂受颂赞」）的荣耀便在一切实世界中升起。

Zohar II, 128b זח"ב קכח, בא

KEHOT 注释

ראה זח"ב קכח, ב ואילך. ולקמן פט, ד ובמ"מ שם.

第12段

60

אין מלך בלא עם

那里说明，אלקים（Elokim）表示统治：藉着收缩，שכינה（Shechinah）包裹在受造物之中，使独立存在得以形成，继而可以消融于 ה'。

KEHOT 注释

נסמן לעיל ה, א. לקמן נג, ד. מה שמבואר כאן בענין ביטול רצון, מצויין בלקו"ת ואתחנן יא, ג: דאין מלך בלא עם לשון עוממות שהוא יש ודבר ואעפ"כ מבטל רצונו מכל וכל, וכל דבר שאינו בביטול הרצון אינו נקי עבודה כלל (ועמ"ש בפי' שלח ע"פ ועתה יגדל, וע"פ כי עמך מקור חיים). ע"כ.

61

כי לי בני עבדים

希伯来奴仆的律法以此结束：“因为以色列子民是事奉我的；他们是我的仆人，是我从埃及领出来的。”由于他们属于 ה，任何人都不能完全拥有他们；这篇 maamar 将其解读为：事奉使以色列成为“属于我”。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Leviticus 25:55 כ"ה:ג' ויקרא

כִּי־לִי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עָבְדִּי הֵם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם:

For unto Me the children of Israel are servants; they are My servants whom I brought forth out of the land of Egypt: I am the L-RD your G-d.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

ויקרא כה, נה.

第 13 段

62

המשפילי לראות בשמים ובארץ

“那位屈身察看天与地的”，如今按其第二层含义来读：ה' 借着天与地屈尊。

Psalms 113:6 תהילים קי"ג:ו'

הַמִּשְׁפִּילִי לְרֹאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

That looketh down low Upon heaven and upon the earth?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 14 段

63

צעק לבם

哀悼毁灭时，先知说百姓的心向 ה' 哀哭，并呼唤锡安日夜哭泣。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Lamentations 2:18 איכה ב' י"ח

צִעַק לִבָּם אֶל־אֲדֹנָי חוֹמַת בִּתְּצִיּוֹן הוֹרִידִי כְנָחַל דְּמָעָה יוֹמָם וְלַיְלָה אֶל־
תַּתְּנִי פִּינָה לָךְ אֶל־תִּדְמָם בִּתְּצִיּוֹן:

Their heart cried unto the L-rd: 'O wall of the daughter of Zion, Let tears run down like a river Day and night; Give thyself no respite; Let not the apple of thine eye cease.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

איכה ב, יח.

64

ויצעקו אל ה' בצר להם

说的是那些在旷野中迷失的人：「他们在困苦中向 ה' (Havayah) 呼喊」，祂便拯救了他们。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Psalms 107:6 תהילים ק"ז:ו'

וַיִּצְעֲקוּ אֶל־ה' בְּצָרָה לָהֶם מִמִּצְוֹתֵיהֶם יִצִּילֵם:

Then they cried unto the L-RD in their trouble, And He delivered them out of their distresses.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

תהלים קז, ו.

65

ופרעה הקריב

当法老的军队逼近海边时，以色列人看见他们，极其害怕，便向 ה' 呼喊。按字面意思是「法老走近了」；米德拉什则将其解读为「法老使……走近」：他使以色列人走近归回 (teshuvah)。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Exodus 14:10 שמות י"ד:י'

וּפְרַעְהַ הַקָּרִיב וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֵינֵיהֶם וַהֲגַם מִצְרַיִם נֹסַע אַחֲרֵיהֶם
וַיִּירָאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־ה'

And when Pharaoh drew nigh, the children of Israel lifted up their eyes, and, behold, the Egyptians were marching after them; and they were sore afraid; and the children of Israel cried out unto the L-RD.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

שמות יד, י. וראה שמו"ר עה"פ.

66

כמ"ש במ"א רוח אייתי רוח

由下而来的灵会带来并引发由上而来的灵。

Zohar II, 162b זח"ב קסב, ב

KEHOT 注释

זח"ב קסב, ב. ראה לעיל א, א. ובכ"מ. ראה לקו"ת תצא מ, רע"ג ואולי הכוונה שם לכאן.

第 15 段

67

מצפון זהב יאתה

金来自“北方”，即左侧。

Job 37:22b איוב ל"ז:כ"ב

מִצְפּוֹן זָהָב יֵאָתֶה עַל־אֹלֹתָהּ נֹרָא הוּד:

Out of the north cometh golden splendour, About G-d is terrible majesty.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

איוב לז, כב. ראה בלקו"ת בהעלותך לב, ד. שזוהב הוא יראה (לכן נקרא שמאל). לה, ב

68

ושנים זיתים עלי

灯台灯盏两侧的两棵橄榄树。

Zechariah 4:3 זכריה ד' ג'

וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד מִיְמִין וְאֶחָד עַל־שְׂמאלָהּ:

and two olive-trees by it, one upon the right side of the bowl, and the other upon the left side thereof.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

זכריה ד, ג.

第 16 段

69

אשר הם מריקים הזהב

撒迦利亚询问天使，两个金灯盏旁的两根橄榄枝是什么；这两根金管从自身流出金油。天使回答说，它们是两个受膏者。该篇引用经文中的“倾出金子”，并将金子解释为妥拉

与 מצוות (mitzvos, 诫命) 的根源所引下的炽热之爱。(背景: Steinsaltz Tanakh)

Zechariah 4:12 זכריה ד' י"ב

וַאֲנִי שֵׁנִית וָאָמַר אֵלָיו מִה־שְׁתֵּי שִׁבְלֵי הַזֵּיתִים אֲשֶׁר בְּיַד שְׁנֵי צְנִתֹת הַזֶּהָב הַמְרִיקִים מֵעֲלֵיהֶם הַזֶּהָב:

And I answered the second time, and said unto him: 'What are these two olive branches, which are beside the two golden spouts, that empty the golden oil out of themselves?'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

70

שע"י

那份手稿写作“借着他们” (שעל ידם), 而不是“借着” (שע"י)。

KEHOT 注释

בבוך תניא-ברוך הגי': שעל ידם.

71

להשתפך אל חיק אביה

《Tanya》第50章描述了一种源自上界严厉属性的“如同火焰般炽烈的爱”；这种爱超越其他的爱，如同金子胜过银子：当灵魂思量无限者的伟大时，它便渴望离开身体的牢狱，倾泻进父亲的怀抱。

KEHOT 注释

תניא פרק נ. ראה גם לעיל כז, א, ולקמן סז, א וש"נ.

第17段

72

כי עמך מקור חיים באורך נראה אור

开篇的经文，如今从两种读法加以阐释：“看见光”，是通过托拉 (תורה, Torah) 和诫命 (מצוות, mitzvos) 而看见；“我们将看见”，则是以色列在那光中被看见。

Psalms 36:10 תהילים ל"ו י'

כִּי־עִמָּךְ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאָה־אֹר:

For with Thee is the fountain of life; In Thy light do we see light.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

73

ומי כעמך ישראל

“谁能比得上你的子民以色列”：以色列的神圣性显明于他们所引下的光中。

I Chronicles 17:21 דברי הימים א' י"ז כ"א

וּמִי כְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ הָעוֹלָם הַלֵּל הָאֱלֹהִים לְפָדוֹת לוֹ עַם לְשׁוֹם לָךְ שֵׁם גְּדֻלוֹת וְגִרְאוֹת לְגִרְשׁ מִפְּנֵי עַמֶּךָ אֲשֶׁר־פָּדִיתָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם:

And who is like Thy people Israel, a nation one in the earth, whom G-d went to redeem unto Himself for a people, to make Thee a name by great and tremendous things, in driving out nations from before Thy people, whom Thou didst redeem out of Egypt.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

דה"א יז, כא.

74

וגם אנחנו נראה . . כמ"ש ומי כעמך ישראל כו'

雷贝还补充说，经文末尾“地上一个民族”也与此处相关，意思是以色列高于万国；并问为什么这篇maamar没有引述

这句话：是审查者删去了它，还是阿尔特雷贝就是这样讲的？

KEHOT 注释

בד"ה זה בספה"מ תשל"ד (הנחה) מוסיף: "ויש להוסיף בזה דסיום הכתוב (מי כעמך ישראל) הוא גוי אחד בארץ, היינו שישראל הם למעלה מכל האומות [וצ"ע מדוע לא הובא סיום הכתוב בהדרוש, אם זהו מחמת השמטת הצנזור או שכך אמר רבינו הזקן בדיבור], "ע"ש.

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

关于本版

This edition contains the Hebrew text, the English translation, our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引文出处 (经 Sefaria) : Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Daat Bereshit Rabbah (Public Domain); The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY); Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain); Tikkunei Zohar - Vocalized (Public Domain); Torat Emet 357 (Public Domain); Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文译文和讲解：由 AI 协助为 likuteitorah.com 编写 (openai/gpt-6-luna-pro:batch)，并对照希伯来文和 Sefaria 核查；尚未经人工编辑审核。重要内容请对照希伯来文核实。

雷贝曾要求在该周内学习本周帕拉沙的迈玛尔，即「哈西德帕拉沙」，并分七天学完 (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309)。为何要学习，以及雷贝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免费、非商业项目；本站内容均不出售。与 Kehot、Sefaria 或卢巴维奇图书馆均无隶属关系。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hans/torah-ohr/mikeitz/5/

谨以此纪念

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父亲, Reb Levi Yitzchok